

ת"פ 69909/10/18 - מדינת ישראל נגד עלי מוחמדאט, סלאח אל דין איוב

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 69909-10-18 מדינת ישראל נ' מוחמדאט ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
מדינת ישראל - באמצעות פרקליטות מחוז
חיפה (פלילי)

המאשימה

נגד

1. עלי מוחמדאט
2. סלאח אל דין איוב (עציר) - באמצעות
באכוחו עו"ד נאג'י עאמר (סניגוריה
ציבורית)

הנאשמים

גזר דין בעניינו של הנאשם 2

כללי

הנאשם 2 (להלן גם: **הנאשם**), יליד 1996 ותושב שפרעם, הורשע על פי הודייתו ב**שוד בנסיבות מחמירות**, לפי ס' 402(ב)+ס' 29 **לחוק העונשין**, תשל"ז-1977 וכן **בהפרת חובת נוסע להתקשר לגופי הצלה**, לפי ס' 1א64 **לפקודת התעבורה** [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: **הפקודה**) בנסיבות סעיף 64א(ב) לפקודה.

הודיית הנאשם היתה במסגרת הסדר טיעון שכלל את תיקונו של כתב האישום והגיעה בסוף פרשת התביעה, לאחר שנשמעו עדויות המתלונן ושותפו (הנאשם 1). ההסדר לא כלל הסכמות לעונש.

דינו של השותף נגזר ביום 16.4.19 והוא נדון, בין היתר, ל 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. עם זאת, יצוין כבר בשלב זה כי השותף הורשע בעבירות שונות מאלה של הנאשם. זאת ועוד, נסיבותיו של השותף הצדיקו חריגה לקולה מהמתחם שנקבע. בהמשך אשוב ואתייחס לגזר דינו של השותף.

כתב האישום המתוקן

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 9.10.18 סמוך לשעה 01:40, נסעו שני הנאשמים ברכב מסוג מיצובישי (להלן: **הרכב**) בבעלות הנאשם 2. הנאשם 1 נהג ברכב והנאשם 2 ישב לידו והחזיק ברשותו שוקר חשמלי. מאחור ישב אדם נוסף שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן: **האחר**). הנאשמים הגיעו לצומת צבר בקרית ביאליק ועצרו באור אדום

עמוד 1

לפני מעבר חציה. אותה עת יא (להלן: **המתלונן**) ירד מהמטרונית בתחנה סמוכה לצומת והחל לחצות את הכביש במעבר החציה כשמכשיר טלפון סלולארי מסוג סמסונג גלקסי (להלן: **המכשיר**) בידו. הנאשם 2 הבחין במתלונן ובמכשיר בידו והחליט לשדוד את המכשיר. הנאשם 1 היה מודע לכך. הנאשם 2 והאחר פתחו את חלונות הרכב, הנאשם 2 הוציא את ראשו מבעד לחלון הרכב והוא והאחר צעקו לעבר המתלונן ודרשו ממנו לאפשר להם לערוך שיחה מהמכשיר. המתלונן הסכים, נתן לנאשם 2 את המכשיר ונעמד בסמוך לרכב. הנאשם 2 חייג מהמכשיר מספר פעמים למספר שזהותו אינה ידועה למאשימה אולם לא נענה, והמתלונן ביקש את המכשיר חזרה. בשלב זה הרמזור בכיוון נסיעת הנאשמים התחלף לירוק, המתלונן הושיט ידו לקחת את המכשיר מהנאשם 2 ואחז בחלון הרכב אולם הנאשם 2 חשמל באמצעות השוקר את המתלונן מספר פעמים בידו במטרה לגרום לו להרפות מהרכב. בו זמנית, הנאשם 1, שהיה מודע לביצוע השוד, פתח בנסיעה מהירה ופנה שמאלה בצומת, בעוד המתלונן אחז בחלון הרכב, נגרר עמו וצעק "תעזבו אותי". במהלך הפניה שמאלה, הנאשם 2 חשמל את ידו של המתלונן באמצעות השוקר מספר פעמים עד שלבסוף המתלונן איבד אחיזתו, נפל על הכביש ונחבל. הנאשם 2 הורה לנאשם 1 לנסוע מהמקום והנאשמים נמלטו כשהמכשיר ברשות הנאשם 2. כתוצאה מהאירוע לעיל נגרמו למתלונן שפשופים ביד שמאל וברגליים, הוא פונה למיון ושם פצעיו נשטפו ונחבשו.

ראיות הצדדים לעונש

במסגרת ראיות המאשימה לעונש הוגשו תמונות שתיעדו את חבלות המתלונן; פלט הרשעות הנאשם וכן גזר הדין שניתן בת.פ. (שלום קריות) 41476-04-16 במסגרתו הורשע הנאשם בתקיפת שוטר, חבלה חמורה ואיומים ונדון, בין היתר, ל 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וכן למאסר על תנאי שיש להפעילו בעניינו. במסגרת ערעור שהגיש על פסק הדין (ע"פ מחוזי חיפה 959-06-18) קוצרה תקופת המאסר ל 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ונקבע כי הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות ביום 5.8.18. האירוע נושא עניינו התרחש ביום 9.10.18 - סמוך לאחר שהנאשם החל לרצות את עבודות השירות לעיל ולכן אלה הופסקו שיפוטית ונקבע כי יתרת המאסר (107 ימים) תרוצה במאסר מאחורי סורג ובריה (ר' החלטות בית המשפט השלום מ 5.12.18 ו 11.12.18).

בנוסף, הפנתה המאשימה לדברי המתלונן שהעיד במסגרת שמיעת הראיות בעניינו וכן העיד בשנית לעניין העונש בעניינו של השותף. המתלונן מסר (ר' פרוטוקול הדיון מיום 14.3.19) כי מעבר לטראומה ולחבלות שנגרמו לו, הוא נאלץ לבטל נופש בחו"ל אליו היה אמור לצאת למחרת האירוע והתשלום (טיסה ומלון) ירד לטמיון. בנוסף, הוא נעדר ממקום עבודתו כ 3 שבועות - תקופה בה נזקק לעזרת בני משפחה שנעדרו לצורך זה מעבודתם.

מטעם ההגנה לא הובאו ראיות לעונש, כמו כן לא התבקש ולא הוכן תסקיר.

טענות הצדדים לעונש

המאשימה עמדה על חומרת מעשי הנאשם והפנתה לחלקו המשמעותי בביצועם - הנאשם היה בעליו של הרכב שבעזרתו בוצע השוד; היה זה שהביא עמו את השוקר; הוא זה שהחליט לשדוד את המתלונן; הוא זה שפנה אל המתלונן וטען בכזב כאילו הוא נזקק למכשיר לצורך שיחת טלפון; הוא זה שעשה שימוש באלימות בכך שתקף את המתלונן באמצעות השוקר; הוא זה שהורה לנאשם 1 לנסוע; והוא זה שעשה שימוש בשוקר עת המתלונן היה תלוי על הרכב

ונגרר על הארץ.

בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה; מדיניות הענישה הכללית בעבירות שוד והענישה הנוהגת במקרים שלשיטתה דומים לעניינו, טענה המאשימה למתחם שבין 30 חודשי מאסר ל 6 שנות מאסר.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנתה המאשימה לעברו הפלילי של הנאשם - הרשעה משנת 2016 בחבלה בנסיבות מחמירות אז נדון ל 6 חודשי מאסר בעבודות שירות; וכן ההליך משנת 2018 שהוזכר לעיל במסגרת ראיות המאשימה לעונש. לגבי ההליך האחרון, נטען כי הוא מדגיש את המסוכנות והעדר המורא המאפיינים את הנאשם, שביצע את השוד בעניינו זמן קצר לאחר שנגזר דינו באותו הליך, כאשר מרחף מעל ראשו מאסר על תנאי ובעת שריצה מאסר בעבודות שירות. עוד הפנתה המאשימה לכך שהודייתו בהליך הנוכחי באה רק בסיומה של פרשת התביעה, לאחר שנשמעו עדויות המתלונן והשותף. לכן, עתרה המאשימה לקבוע את עונשו של הנאשם בנחצית העליונה של המתחם לו טענה וכן עתרה להטיל מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי לטובת המתלונן. בנוסף, עתרה המאשימה להפעיל את המאסר על תנאי במצטבר לעונש המאסר שייקבע וכן לקבוע כי מתקופת המאסר הכוללת לא תנוכה התקופה בה ריצה את עונש המאסר לעיל (ההפסקה השיפוטית של עבודות השירות) במקביל למעצרו בתיקו.

מנגד, טען הנאשם, באמצעות בא כוחו, כי הגם שלא ניתן להקל ראש במעשיו - אלה אינם מצדיקים מתחם שהינו יותר מפי שניים מזה שלו טענה המאשימה בעניינו של השותף (אזכיר, כי בעניינו של השותף טענה המאשימה למתחם שבין 12 ל 30 חודשי מאסר). הנאשם היה ער לכך שהשותף הורשע "רק" בעבירת סיוע אך הפנה לכך שהאחרון הורשע בעבירת הפקרה, בעוד הוא עצמו הורשע בעבירה של הפרת חובת הדיווח של נוסע שהעונש המרבי בגינה הינו מחצית מזה של הנהג (3.5 שנות מאסר לעומת 7 שנות מאסר למפקיר). עוד לגבי נסיבות ביצוע העבירה נטען, כי מבלי להקל ראש בחבלות שנגרמו למתלונן אלה לא היו חמורות באופן יחסי; וכן נטען כי חרף הוראת הנאשם לשותפו לנסוע, האחרון היה עצמאי בפעולותיו והאחריות לנסיעה ולחבלות שנגרמו למתלונן נופלת בעיקר לפתחו. לאחר שהפנה למקרים שדומים, לשיטתו, לעניינו, טען הנאשם כי יש לקבוע מתחם שאינו גבוה בהרבה מזה שקבע בית המשפט בעניינו של השותף (בין 12 ל 36 חודשים).

באשר לנסיבות אינן קשורות בביצוע העבירה נטען, כי יש לזקוף לזכות הנאשם את גילו הצעיר ואת העובדה כי מדובר בפעם הראשונה בה היה עצור עד תום ההליכים וזהו גם מאסרו המשמעותי הראשון. הנאשם טען כי הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן ואין מקום לזקוף לחובתו את ניהול ההליך, ולו משום הענייניות והתכליתיות שאפיינה את שמיעת הראיות. הודגש, כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו והיכה על חטאיו ולכן יש להקל עמו. כלל הנסיבות לעיל הוליכו את הנאשם לעתור לרכיב מאסר בפועל שלא יעלה על סדר גודל של 18 חודשים וגם זאת לאחר הפעלת המאסר המותנה.

בדבריו טרם העונש הביע הנאשם צער על מעשיו, טען כי מדובר ב"שטות", ביקש "סליחה אם פגעתי במישהו" טען כי "מעד" וביקש את עזרת בית המשפט. עוד טען הנאשם, כי היה שיכור בעת האירוע והעלה טענות כנגד הרשעתו בהליך הקודם שהתנהל כנגדו והוזכר לעיל.

דין ומסקנות

כאמור לעיל, גזר דין זה ניתן לאחר שכבר נגזר דינו של השותף ל 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וזאת לאחר חריגה לקולה בעונש מטעמי שיקום. השותף, כאמור, הורשע בסיוע לשוד וכן בהפקרה. בעניינו של השותף הפניתי - בהשוואה לנאשם שבפנינו - לנתונים שיש בהם להקחות את חומרת עניינו ואשר הביאו את הצדדים לתיקון כתב האישום ולהרשעתו בעבירת סיוע "בלבד".

כיום, אין מנוס אלא מלהביא את תמונת הראי של אותם נתונים ושעומדים לחובת הנאשם - הנאשם היה זה שהחליט לשדוד את המתלון (ס' 3 לחלק העובדות); הנאשם היה זה שפנה אל המתלון (ס' 4 לחלק העובדות); הנאשם היה זה שקיבל לרשותו את המכשיר מהמתלון (ס' 4 לחלק העובדות); הנאשם היה מי שאחז בשוקר ועשה בו שימוש, מספר פעמים (ס' 5 ו 6 לחלק העובדות); הנאשם היה זה שהורה לנאשם 1 להמשיך ולנסוע מהמקום (סיפא של ס' 6 לחלק העובדות); והנאשם הוא זה שנותר עם המכשיר ברשותו (סיפא של ס' 6 לחלק העובדות). יוצא כי חלקו של הנאשם היה העיקרי והדומיננטי, הן בקבלת ההחלטות והן בהוצאת השוד לפועל.

צינתי לעיל כי הנאשם מסר במסגרת דברו טרם העונש (זכות המילה האחרונה) כי בעת האירוע היה תחת השפעת משקאות אלכוהוליים, אך לא אתן לטענה זו כל משקל - הן משום שלא נכללה בעובדות כתב האישום המתוקן והן משום שממילא אינה מצדיקה הקלה (ור' בנדון האמור בע"פ 3011/17 **פרץ נ' מדינת ישראל** (31.1.19); ע"פ 5831/13 **פלוני נ' מ"י** (22.12.13)).

לשלמות התמונה אפנה לנתון העומד באופן יחסי לזכות הנאשם, ולו בהשוואה לשותפו, והוא הרשעת הנאשם בהפרת חובת נוסע לדווח לרשויות ההצלה בעוד שהשותף הורשע בהפקרה. עוד אפנה לכך כי באופן יחסי, ויחסי בלבד, החבלות שנגרמו למתלון לא היו חמורות הגם שאת הדבר ניתן לזקוף בעיקר למזלו הטוב של המתלון שנפל והתגלגל על הכביש באופן שלא גרם לו לחבלות קשות.

לסיכום נסיבות האירוע, מדובר באירוע חמור - שוד אלים ואכזרי שבוצע באמצעות שוקר חשמלי כנגד מתלון שהלך בצומת מרכזי באזור הקריות וכל "חטאו" היה שנעתר לבקשה שהופנתה אליו מאת הנאשם וטען בפניו טענות כזב כאילו הוא נזקק למכשיר הטלפון. המתלון מסר את מכשיר הטלפון שלו לנאשם וכשביקשו חזרה הותקף באמצעות שוקר חשמלי ומיד לאחר מכן נגרר כשהוא תלוי מחוץ לרכב בו נסע הנאשם, כשהאחרון שב ותוקף אותו באמצעות השוקר. למתלון נגרמו חבלות ברגליו ובידיו, חווה אירוע אלים וניתן היה להתרשם מהטראומה שחוהה עת העיד בפניי. מדובר בעדות שנכפתה עליו משום הכחשת הנאשם את השוד והכחשתו בפרט כי עשה שימוש כלשהו בשוקר חשמלי כנגד המתלון (כעולה מתשובת הנאשם לכתב האישום מיום 27.12.18 הנאשם אישר את המפגש, אך טען כי ביקש את הטלפון מהמתלון לצורך שיחה לה נזקק..). לצערנו, מובאים בפני בתי המשפט מקרי שוד רבים באופן כללי ומקרי טלפונים סלולאריים בפרט. המקרה שבפנינו הינו מהחמורים בהם - השימוש בשוקר חשמלי, "גרירת" המתלון לאורך עשרות מטרים כשהוא תלוי על רכב הנאשם, הפעילות בצוותא ויתר הנתונים שצוינו לעיל, מהווים נסיבות של ממש לחומרה. מאליו יוצא כי הפגיעה בערכים המוגנים בעבירות בהן הורשע הנאשם הינה משמעותית.

כפי שציינתי בגזר הדין כנגד השותף, בתי המשפט התייחסו לא אחת לחומרה הטמונה בעבירת השוד ולערכים החברתיים עליהם באה העבירה להגן. בע"פ 1127/13 גברזג'י נ' מגינת ישראל (15.1.14) צוין כי "**הערך החברתי שנפגע מביצוע עבירת שוד הוא כבודם, חירותם ורכושם של המתלוננים - קורבנות העבירה וביטחונם של הציבור, יכולתו הממשית לחיות את חייו, ולהלך ברחובות ללא חשש**". עוד הפניתי למדיניות הענישה בעבירות אלה שהינה להחמרה באופן כללי (ע"פ 7519/18 דהוד אבו סיניה נ' מדינת ישראל (14.2.19)) והדברים נכונים מאליו גם לגבי שוד טלפונים סלולאריים (ע"פ 8627/14 דביר נ' מדינת ישראל (14.7.2015)).

כאמור, בעניינו של השותף - שהורשע בסיוע לשוד ובהפקרה - קבעתי מתחם בין 12 ל 36 חודשי מאסר בפועל וכן סברתי שיש לחרוג לקולה מהמתחם מטעמי שיקום. בגזר הדין כנגד השותף הפניתי להלכה לפיה בעבירת סיוע המתחם יהיה ככלל מחצית מזה של המבצע העיקרי. גם בהקשר זה תמונת הראי של כלל זה צריכה לחול לגבי הנאשם; ובמילים אחרות **אני קובע את המתחם בעניינו של הנאשם בין שנתיים ל 6 שנים**.

לא נעלמה מעיני העובדה שהנאשם הורשע "רק" בהפרת חובת היידוע לכוחות ההצלה, בעוד השותף הורשע בהפקרה. נתון זה לכאורה היה אמור להפחית את גבולות המתחם בעניינו של הנאשם. יחד עם זאת ובשים לב לכך שעבירת השוד היא הדומיננטית בעניינו; ובשים לב ל"הוראתו" של הנאשם לשותף להמשיך ולנסוע (דבר הממקם אותו מבחינה מוסרית ועונשית קרוב יותר לשותף) לא מצאתי לנכון לשנות מהמתחם לעיל.

לא מצאתי שיש מקום לחרוג לקולה מהמתחם לעיל מטעמי שיקום או הגנה על הציבור.

לגבי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אלה עומדות ברובן לחובת הנאשם. מדובר במי שנושא לחובתו עבר פלילי שגם אם אינו מכביד, על פני הדברים, מצביע כי הוא ביצע את המעשים בגינם הוא נותן כיום את הדין 3 חודשים בלבד לאחר שניתן פסק הדין בעניינו בע"פ (מחוזי חיפה) 959-06-18 לעיל; חודש לאחר שהחל לרצות את עבודות השירות לעיל; וכאשר מרחפים מעל ראשו לא פחות מ 8 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת אלימות מסוג פשע. צודקת אם כן המאשימה בטענתה כי הדבר מצביע על היעדר גבולות ועל מסוכנות מצדו. כמו כן, הגם שהנאשם הודה במיוחס לו בסופו של דבר מדובר היה בהודאה שבאה בשלב מאוחר של ההליך, לאחר שמיעת המתלון והשותף. לא ניתן להתעלם מבחירת הנאשם להכחיש מכל וכל את השוד (הגם שאישר כאמור את המפגש בינו לבין המתלון) ואת השימוש בשוקר. יתרה מכך, כאשר העיד המתלון, נטען כלפיו, ולו בין השורות, כי "לא הבין" את האירוע (שהיה לשיטת הנאשם בעל אופי תמים), וכן עלתה הטענה כי המציא את השימוש בשוקר חשמלי. הנאשם לא יענש בשל בחירותיו באופן ניהול ההליך, אך מאידך גם לא ניתן להקל עמו הקלה של ממש בשל טעמים אלה. זאת ועוד, גם דבריו טרם העונש ("סליחה אם פגעתי במישהו...") - (ההדגשה שלי - י.ל.) מעלים ספק באם הפנים את חומרת מעשיו ואת הפגיעה שגרם למתלון.

וחרף האמור לעיל, סברתי שיש להשית את עונשו של הנאשם לא רחוק מהגבול התחתון של המתחם שקבעתי. לכאורה, היה מקום להחמיר עמו משום הטעמים שהובאו בפסקה לעיל, אך לצד שיקולים אלה נתתי משקל של ממש לכך כי הנאשם הינו אדם צעיר, בן 23 שנים בלבד שזהו לו מאסרו המשמעותי הראשון (הנאשם אמנם נדון למאסר בתיק קודם, אך רק בעקבות השוד בעניינו הוא נדון למאסר מאחורי סורג ובריה באותו תיק). סבורני כאשר מדובר בנאשמים צעירים שזהו להם מאסרם הראשון מאחורי סורג ובריה, עצם השתת המאסר היא החשובה, בעוד שלגבי משכו - ניתן ויש לנהוג -

במקרים המתאימים - במתינות יחסית שמטרתה למנוע השרשת נורמות עברייניות ומתוך תקווה כי תהליך ההתבגרות, גם אם יבוא באיחור מה, יביא להחזרת הנאשם לתלם ולהמשך חיים נורמטיביים (ור' בנדון באמור בע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 57 (25.6.13); וכן דו"ח וועדת דורנר (הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים), עמ' 26 (והמובאות שם). אעיר, כי גם לאחר מתן המשקל לשיקולים האחרונים לעיל, עדיין ידון הנאשם לתקופת מאסר שאינה קצרה. נתונים ושיקולים אלה אף הביאו אותי למסקנה שיש לחפוף חלקית את המאסר על תנאי עם תקופת המאסר בפועל שתושט עליו בתיק זה.

סוף דבר, אני משית על הנאשם את רכיבי הענישה הבאים:

- **30 חודשי מאסר בפועל.**
- הנני מורה על הפעלת המאסר על תנאי שנגזר על הנאשם במסגרת ת.פ. (שלום קריות) 41476-04-16 ביום 23.4.18. מדובר במאסר על תנאי לתקופה של **8 חודשים**.
- אני מורה על חפיפת מחצית מתקופת המאסר על תנאי לעיל אותה הפעלתי, עם המאסר בפועל לעיל.
- יוצא, על הנאשם לרצות תקופת מאסר בפועל כוללת למשך של 34 חודשים.
- מתקופת המאסר בפועל הכוללת לעיל, יש לנכות את התקופה בה היה הנאשם עצור בגין תיק זה ולא היה אסיר במסגרת ת.פ. (שלום קריות) 41476-04-16. מכיוון שלצדדים לא היו הנתונים המדויקים בנדון, הוסכם כי שב"ס יבצע החישוב בנדון (ר' עמ' 4, שורה 27 לפרוטוקול) וכך אני מורה.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 10 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.
- הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 5 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.
- פיצוי בסכום של 20,000 ₪ לטובת המתלונן. הפיצוי ישולם ב 10 תשלומים שווים ורצופים כאשר הראשון בהם יהיה ב 1.10.19 ויתרת התשלומים בתחילת כל חודש עוקב. התשלומים יבוצעו באמצעות מזכירות בית המשפט או המרכז לגביית קנסות הוצאות ואגרות. אי תשלום של אחד מהתשלומים, מעבר ל 3 ימי עיכוב בתשלום, יעמיד את החוב במלואו לפירעון מיידי. אני אוסר על הנאשם, או מי מטעמו, ליצור כל קשר, במישרין או בעקיפין, עם המתלונן בנוגע לתשלום הפיצויים.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, י"ד סיוון תשע"ט, 17 יוני 2019, בהעדר הצדדים.

